

Göker TATAROĞLU

**Doç. Dr.
Pınar ÇAĞLAYAN AKSOY**

**KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA
TOKENİZE EDİLMİŞ
KONİŞMENTOLAR**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM GELENEKSEL (KÂĞIT) KONİŞMENTO

§1. ROMA İMPARATORLUĞU'NDAN GÜNÜMÜZE KIYMETLİ EVRAKLARIN VE ÖZELLİKLE KONİŞMENTONUN TARİHİ GELİŞİMİ.....	5
§2. "GELENEKSEL (KAĞIT) KONİŞMENTO": TANIMI, TÜRLERİ, ÖNEMİ VE HUKUKİ NİTELİĞİ.....	8
I. KONİŞMENTONUN TANIMI VE TÜRLERİ.....	8
II. KONİŞMENTONUN ÖNEMİ.....	12
III. KONİŞMENTONUN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	12
A. KIYMETLİ EVRAK (SENET/BELGE OLMA) NİTELİĞİ .13	
B. SÖZLEŞME NİTELİĞİ.....	14

İKİNCİ BÖLÜM ELEKTRONİK KONİŞMENTO

§3. KARŞILAŞTIRMALI HUKUK PERSPEKTİFİNDEN GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ELEKTRONİK KONİŞMENTONUN GELİŞİMİ	17
I. GENEL OLARAK ELEKTRONİK/E-KONİŞMENTO.....	17
A. E-KONİŞMENTO'YA GEÇİŞ	17
1. SEADOCS PROJESİ	20

2. COMITÉ MARITIME INTERNATIONAL (CMI) DÜZENLEMELERİ	22
3. BILL OF LADING ELECTRONIC REGISTRY ORGANIZATION (BOLERO)	23
a. BOLERO'nun Kuruluşu	23
b. BOLERO'nun Avantajları ve Dezavantajları	24
B. E-KONİŞMENTONUN TANIMI, AVANTAJLARI VE DEZAVANTAJLARI	25
1. E-KONİŞMENTONUN TANIMI	25
2. E-KONİŞMENTONUN AVANTAJLARI VE DEZAVANTAJLARI	28
a. E-Konişmentonun Avantajları	28
aa. Gecikmeden Kaynaklanan Sorunları Azaltmıştır ..28	
ab. İşlem Maliyetlerini Azaltmıştır	29
ac. Güvenlik Risklerini Azaltmıştır	30
ad. Kağıt Konişmentoya Göre Daha Çevrecidir	30
b. E-Konişmentonun Dezavantajları	31
ba. Hukuki Düzenlemeler ve Güvenceler Kağıt Konişmentoya Göre Azdır	32
bb. Az Gelişmiş Ülkelerde Kullanımı Çok Zordur	33
II. E-KONİŞMENTONUN KULLANIMININ YAYGINLAŞMASI İÇİN NEDEN REGÜLASYON GEREKLİDİR?	33
III. YENİ GELİŞEN TEKNOLOJİLER ÇERÇEVESİNDE E-KONİŞMENTONUN YAYGINLAŞMASINA HUKUKİ BİR ZEMİN HAZIRLAYAN ULUSAL VE ULUSLARARASI MEVZUATLAR	35
A. ULUSLARARASI DÜZENLEMELER	38
1. DEVREDİLEBİLİR ELEKTRONİK KAYITLARA İLİŞKİN MODEL KANUN (MODEL LAW ON ELECTRONIC TRANSFERABLE RECORDS- MLETR)	38

2. ICC'NİN DİJİTAL TİCARET İŞLEMLERİ İÇİN BİRÖRNEK KURALLARI (UNIFORM RULES FOR DIGITAL TRADE TRANSACTIONS- URDTT) .41	
B. ULUSAL DÜZENLEMELER	43
1. AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ- UNIFORM COMMERCIAL CODE (UCC)	43
2. BİRLEŞİK KRALLIK ELEKTRONİK TİCARET BELGELERİ KANUNU (UK ELECTRONIC TRADE DOCUMENTS ACT- ETDA)	46

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

WEB 3.0 TEKNOLOJİLERİ ve ELEKTRONİK KONİŞMENTO'YA YENİDEN BAKIŞ

§4. BLOCKCHAIN KONİŞMENTO	51
I. NEDEN BLOCKCHAIN KONİŞMENTO: AVANTAJ VE DEZAVANTAJLARI	51
A. WEB 3.0 DÖNEMİNDE TİCARET DOKÜMANLARI: BLOCKCHAIN VE TOKENİZASYON	51
B. E-KONİŞMENTONUN TOKENİZE EDİLMESİ VE BLOCKCHAIN KONİŞMENTOLAR: ÖZELLİKLERİ VE HUKUKİ NİTELİĞİ	53
1. E-KONİŞMENTONUN TOKENİZASYONU	53
a. Neden E-Konişmento Yerine Tokenize Konişmentolar?.....	53
b. E-Konişmentonun Tokenizasyon Süreci: Token Modeli, Zilyetlik (Sahiplik/Possession) Yaklaşımı ve E-Konişmento Tokeninin Yapısı	54
2. BLOCKCHAIN KONİŞMENTONUN GELİŞME SÜRECİ VE TANIMI	56
3. BLOCKCHAIN KONİŞMENTONUN ÖZELLİKLERİ61	
a. Blockchain Konişmentoların Sağladığı Avantajlar.....61	
aa. Benzersizlik Garantisi.....61	

ab. Kontrol Eden Tarafın Kimliğinin (Identification of the Controlling Party) Kesin Olarak Belirlenmesi Şartının Olmaması.....	63
b. Blockchain Konişmentoların Dezavantajları	65
4. BLOCKCHAIN KONİŞMENTOLARIN HUKUKİ NİTELİĞİNE İLİŞKİN TARTIŞMALAR.....	69
a. Karşılaştırmalı Hukuktaki Durum	70
aa. Emtia Senedi Olma (Document of Title)	70
ab. Kıymetli Evrak Olma (Negotiable Instrument).....	82
b. Türk Hukuku Bakımından.....	88
ba. Blockchain Konişmentolar Emtia Senedi Olarak Değerlendirilebilir mi?	88
bb. Blockchain Konişmentolar Kıymetli Evrak Olarak Değerlendirilebilir mi?	89
II. BLOCKCHAIN KONİŞMENTOLARA BİR ALTERNATİF: NFT KONİŞMENTOLAR.....	92
A. NON-FUNGIBLE TOKEN (NFT) KAVRAMI VE GELİŞİMİ.....	92
B. NFT KONİŞMENTOLAR	94
1. NFT KONİŞMENTO FİKRİNİN ORTAYA ÇIKIŞI VE NFT KONİŞMENTOLARIN TANIMI.....	94
2. NFT KONİŞMENTOLARIN ÇALIŞMA PRENSİBİ.....	96
3. NFT KONİŞMENTOLARIN BLOCKCHAIN KONİŞMENTOLARA NAZARAN TERCİH EDİLMESİNİ SAĞLAYAN AVANTAJLARI.....	100
§5. E-KONİŞMENTO, BLOKZİNCİRİ VE NFT TABANLI KONİŞMENTOLARDA ZİLYETLİK PROBLEMİNE ÇÖZÜM ÖNERİSİ: ZİLYETLİK KAVRAMINDAN KONTROL KAVRAMINA	103
I. GENEL OLARAK ZİLYETLİK PROBLEMİ	103
II. E-KONİŞMENTO, BLOKZİNCİRİ VE NFT TABANLI KONİŞMENTOLARIN DEVRİNDEKİ ZİLYETLİK SORUNU	105

A. E-KONİŞMENTONUN DEVRİNDEKİ ZİLYETLİK SORUNU	106
B. BLOKZİNCİRİ VE NFT TABANLI KONİŞMENTOLARIN DEVRİNDEKİ ZİLYETLİK SORUNU	108
SONUÇ	115
KAYNAKÇA.....	119

